

Bunun 布農語 | 作品 評論

阿諾·伊斯巴利達夫
南投縣南投市南山基督長老教會 牧師

評 36 Tapucquan 螢火蟲

Maza kaiuni patasan cin hai, tak-ibukzav tu Put tu mainduuaz, haitu mazima daingaz ma situ Bunu tu halinga, at malusbut mapasnava mas isaicia tu pancinaun (tak-iTudu, Hatu asang) niia saia panpanu, musasu pancinaun hai, dangias ailsasan masnanava. paitasan hai sia mas maaipi haiapun ithalun tu halinga, makuuni saia masa uvazang tu taintutungu sia isaicia pancinaun asang tu inghaiban, paliuni mas pinistavtavan saicia sia iniliskinan tu apushuan".At, dasun saicia mapisia laupakadau mapin-uni mas kainaskalan tu iliskinun. madauzung sipuluna halinga, Saus-aupacia tu hansiap mais isia Put tu mainduuaz hai, avandipa paikadanan hai tutuza tu kadimanun daingaz. Min-uni sain laupakadau Bunun mainduuaz asaun pismantuk Miliskin sasu isnava tu sinkuzakuza.

作者是一位漢族女孩，但對布農語頗有興趣，就和常與她互動頻繁的舅媽洪嘉宜女士（仁愛鄉中正村（Qatu）卓群人）請教與學習。在常年不斷地認真請教，加上舅媽耐心的指導下，以極口語化的文詞，拼湊出一篇以簡單易懂的詞彙作成的短篇新詩。內容是她將兒時常赴舅媽故鄉的田野經驗，那種與螢火蟲之間心靈的短暫互動，在她的回憶裡，帶入現實，成為樂趣。以漢族青年朋友來說，這篇是難能可貴的作品，也是今天年輕族人應有的省思與學習。

評 37 Inkanngas “Bunun mas Buan tu sinpatumantuk” 重回「布農族與月亮的約定」

Sain tu paitasan mais saduan hai, itu habasan tu ispalisisia. Haitu, isia kai-uni patasan tan tu isang hai, maza sinpatumantuk mas buan tu halinga, maisi laupakadau sauhabas mapaldauk mas pailihansaipan. Maku-uni madauzung tu sinpalas-Bubukun, mahtu ingadah sia paitasan-tan utaazan mas itu Nunun siduh makitvaivi tu isling mas sinkahuzas. Buanan hai; madas mas Bunun sia tastu painsanan sikaupakaupa tu islulusan, musasu mais masipul mas paitasan tan hai, adasuna kata maiaupa sia sinpatumantuk ita mas buan cia tu kainaskalan. Paitasanan hai, maku-uni mas taukdadu itu madadaingaz iniliskan tu halinga; musasu tu mahtu minuni mas itu mainduuaz tu ispasnanava.

感覺上，這是一篇極為古老的故事。然而，在作者的心境裡，與月亮的對話是此時此刻的、是持之以恆的約定。以流利的郡群語表達，是本文入選為佳作的基本條件，端析字裡行間，可以體會出有著布農八度音程合唱那般起伏有序的旋律。月亮，就是族人於整年生命祭儀中的生

活引動因素，可以導引用心的讀者進入與月亮約定的喜悅裡。本文族語中以長輩最熟稔的語法來表達，也堪稱為年輕人最好的教課書。

評 38 Ludun----qudas tu asang 山·爺爺的故鄉

Masa minkakangna saikin mas paikadan tu patasan hai, muavang inaka sintuhna saicin. Kaupa inkangnaun zaku mas kanamus tak-iKalingku Bunun ikmaia itu vaivisiduh tu halinga. Kai-uni mas patasan cin tu mainduuaz hai, min-uni mas Pasnanavan-ikit tu masnanava, Saia hai dahdahanin isia makumalas-Taulu tu takiadan, haitu, isaicia tu sinpalas-Bunu hai mamantuk tu ukas cinuhnan, mastan tu kanaskalun.

Pali-uni mas “Ludun-itu Hudan tu mai-asang”, maku-uni saia mas kaitmantukan tu sinudadan at, tupa tu: Aiaz tu kauman kaisalpuan, haitu mastan mas alitmuzas naskal. Masmbut amina sinpalas-Takbanuaz. Masa mitmuhin tu minudadan sia ludun, tauanak sai tupa tu: “Bunun tutuza a kasu, kathunduh kasu mudadan sia ludun, masolutang kasu mas imita maila tatangus tu kaisambutan.” Isain sia inudadan cin; saia hai inkaduan mas ana-anak, usaduan mas ana-anak, usahalan mas ana-anak, kaupa mas maduaz mananakis maiaupa sia ludun tu bununa mahtu usizan maupacia tu sial. Mais natupaun tu Bunu mas ludun hai maitastu-lutbu hai, tutuza a sain; aupa ludun hai mamantuk tu itu hudan tu maiasang.

本人在修訂各個作品時，本文除了花蓮縣布農族人慣用的少許外來語重翻之外，是一篇較沒有被修改的作品。作者是一位國小教師，在每日皆以華語度日的教學環境裡，能有此般「輪轉」的母語功夫，可慶、可賀！

本文將爺爺極度遙遠山那邊的故鄉，拉到腳前行進，用實況來體會，就文中所述，「是有傷感，但更多的是喜樂滿足」，以極為順暢的巒群語敘述，文詞別有一番原味。尤其作者在極度疲累的行進中，用最簡單的心語對自己說：「妳真的是布農族耶！能這麼穩健的走在山中，有遺傳到喔！」，這是在實際的行動裡，找到自己、看到自己，尤其更認識自己，這是一個願意「上山」的人可以得到的。要稱布農族與山是一體成型的族群，這倒也是，因為山，的確是布農爺爺的故鄉。